

VASÁRNAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI

HETILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST, V., BÁTHORY-UTCA 24. SZÁM.
(„Falu“ Magyar Gazda és Földmívelési Szövetség.)
Telefon: 11-55-62.
Postatakarékpénztári csekkszámja száma: 25.153.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNASZÁMRA

Előfizetési díjak a m. kir. földmívelésiügyi miniszter által időnként kiadott „Rádiós gazdasági előadások“ című füzetekkel együtt: egész évre 4, félévre 2, negyedévre 1 P.

Intézményeknek és jogi személyeknek egy évre 20 P.

Budapest, 1940.

XXI. évfolyam, 20. szám.

Május hó 19.

Megkezdődött nyugaton a döntő mérkőzés

Óriási német támadás Hollandián és Belgiumon át — Hollandia hadserege letette a fegyvert — A németek ellenállhatatlan erővel törnek előre

Minden, ami eddig a háboru első nyolc hónapjában történt, csak tapogatózás volt a nagy mérkőzés lehetőségének kipróbálására. A nyugati harctéren az igazi nagy harc most kezdődött meg. Ott, ahova az események észszerűsége végső megoldásként terelte.

Május 10-én Hollandián és Belgiumon át a nyugati hatalmak ellen megindult az óriási méretű német támadás.

Előre világosnak látszott, hogy ezt az élet-halálra menő háborút nem lehet semmiféle mellékharcot érden eldönteni. Nagy események csak ott következhetnek be, ahol a hatalmas ellenfelek valóban halálra sebezhetik egymást. Ez pedig nem lehetett más, mint a nyugati harctér, ahol már annyiszor döntöttek Európa és a világ sorsáról.

Hitler vezér és kancellár, aki maga is a fronton tartózkodott, drámai erejű hadiparancsot intézett katonáihoz:

— Eljött a német nemzet jövőjéért vívott harc legdöntőbb órája!

A villámgyorsan bekövetkezett események diplomáciai előzményei röviddek voltak. A német birodalmi kormány a belga és holland kormányhoz emlékiratot intézett. Megállapította, hogy a birtokába került okmányok és jelentések bizonyossága szerint Németország ellen az angol és francia támadás közvetlen küszöbön áll. S hogy ezt a Ruhrvidék (a németek nehéz vasipara) irányában történő előnyomulást Belgiumon és Hollandián keresztül tervezik. Megvádolta az emlékirat a két országot a semlegesség megsértésével. A birodalmi kormány ezért parancsot adott a német csapatoknak, hogy

ezeknek az országoknak semlegességét a birodalom minden hatalmi eszközével biztosítsák.

Lényegében hasonló emlékiratot nyújtottak át a kis luxemburgi hercegség kormányának is.

Az átnyújtás pillanatában pedig a német hadsereg már mozgásban is volt a három állam határvonalán. Ribbentrop német külügyminiszter nyilatkozott a német és a külföldi újságíróknak. Legfőként azt hangoztatta, hogy a Harmadik Birodalom a tőle megszokott villámgyorsasággal előre kívánt vágni Franciaország és Anglia már előkészített hasonló kezdeményezésének, amely kiszámíthatatlan veszélyt jelentene Németországra, ha a szövetségesek a ruhrvidéki hatalmas gyárak, szénbányák és ipartelepek közelébe férközhetnek s azok működését zavarhatnák.

Ezidőtől az események forgataga véresen és kiismerhetetlenül torló-

dott. A német hadsereg villámgyors és kiszámíthatatlan támadásai, amelyek a lengyelországi és norvégiai eseményekből már eddig is megcsodált a világ közvéleménye, nap-nap után újabb sikereket halmoznak fel. Mintha égő szikraként lobogna minden német katona lelkében és elszántságában Hitler vezér és kancellár napiparancsának az a mondata, hogy „a ma megkezdődő harc az elkövetkezendő ezer esztendőre dönt a német nemzet történetében“.

Szinte leküzdhetetlennek látszó akadályok semmisülnek meg előttük.

Hatástalan Hollandia nagy részének víz alá bocsátása. A német ejtőernyősök leszállt ezrei csinálnak zavart az ország fontosabb részein. Még a királyné tartózkodásának közelében is felbukkannak. A bombázó német repülőgépek elejét veszik a hidak felrobbantásának, s a német haderő halad előre feltartóztathatatlanul. A katonai csónakok és kisebb hajók a Rajna ágain át győzik le az arvizot. A holland királynő Angliába menekül s a kormány is oda teszi át székhelyét.

Ötödnapra a német támadás megindulása után, a holland hadsereg fővezére felszólítást intéz a haderőhöz, hogy tegyék le a fegyvert.

Csak az Angliában lévő holland kormány jelenti ki, hogy továbbra is harcba állónak tekinti magát Németországgal, s hogy a holland tengeri haderő tovább küzd a szövetségesek oldalán. A német sajtó pedig csendes gunnyal céloz arra, hogy a birodalom hadereje már az angol partok közelébe jutott...

Belgiumban ugyanakkor jórészt az 1914-es események ismétlődnek meg, jóllehet ez a terület sokkal keményebb dió. A belga védelmi-vonalat, amelyet a franciák Maginot-vonalával egyenlő erősnek hirdettek, a németek áttörték. Az előző világháborúból jól ismert erődök nevei ropennek föl. Lüttich elesik. A német haderő Namur felé nyomul. A birodalom hadvezetősége kijelenti, hogy Brüsszelt, Belgium fővárosát nem tekintinyit városnak. III. Lipót belga király Párizsba menekül. A belga kormány még az ország területén tartózkodik.

A gyűrű egyre jobban szorul Belgium körül. Az ország fele már a németek kezén van,

csak a nyugati része védekezik a szövetségesek támogatásával. Délről már francia földre is betörték a németek. Jelentik, hogy Sedannál, ahol 1870-ben döntő csapást mértek a franciákra, több erődöt elfoglaltak. Ezt a tény-

gyászüdülővel jelentette a francia rádió. A német hadijelentés pedig úgy fogalmazza meg a nagy eseményt, hogy

„ezzel áttörtük Franciaország védelmi vonalának, a Maginot-vonalnak északnyugati meghosszabbítását.“

Mik a német sikerek titkai? — találgatja lélekzetfojtva a világ. S mik lehetnek a további fejleményei? Jósásokba nehéz volna bocsátkozni. A méreteiben soha felül nem mult döntő csata csak most kezdődik valójában. A német jobbszárny Hollandiában győzött, középen, Belgiumban irtózatos ütemet vezényel, s a déli kifejlődés érlelődik. Vagy az északi Anglia felé? Ki tudja? Többmillió hadsereg állanak szemben egymással és küzdenek élet-halálra. Befeje-

ződhetik-e ezzel a rettenetes mérkőzéssel a harc, vagy a totális (teljes) háboru hidrafejei ujulnak ki más formában? Elképzelni sem lehet. Egy dolog bizonyos, hogy hármiként dőljön is el a most folyó szörnyű tusa,

nagy és erős hatással lesz a háboru végső kimenetelére, de a világhelyzet további kialakulására is.

A feszültség világszerte óriási. Az olasz sajtó és közvélemény napról-napra élesedik a nyugati hatalmak ellen. Amerika államai közös tanácskozásra készülnek, hogy semlegességük újabb helyzetét vitassák meg. A japáni alattvalók elhagyták Angliát, az angolok Olaszországot. A közeljövőben még nagyobb események várhatók.

Az adóemelésből senki sem húzhat hasznot!

A Vasárnap legutóbbi számában csak röviden emlékeztünk meg arról, hogy a kormány a katonai, gazdasági és szociális szükségletek folytonos emelkedésére való tekintettel, azért, hogy ezekre a kiadásokra fedezetet teremtsen, kénytelen volt a közvetett adók egy részét felemelni. Hangsúlyozzuk azt, hogy ezeknek az adóknak a felemelése is a szociális szempontok figyelembevételével történt, amennyiben nem változott a liszt, a zsír, a cukor és a hus forgalmi adója; a többi emelés pedig részben csak lényegtelenül emeli fel az egyes cikkek adóját, a legfontosabb azonban az: gondoskodás történt arról, hogy

senki az adóemelés révén jogtalan haszonhoz ne juthasson és semminek az árát a szükségnél nagyobb arányban ne emelhesse.

Ezért a kormány országszerte a legszigorubb árelenőrzést lépteti életbe. Kétségtelenül a leglényegesebb az áremelkedés a dohánytermékeknél. A legeltekintetesebb szivar-, cigarettá- és dohányárakat az alábbiakban közöljük: Szivarok: Cigarillos Faintos 8, Vegyes külföldi Joviales 11, Senoritas 13, Portorico 14, Cuba 20 fillér. Cigarettek: Hunnia 2, Délbáb 2.5, Simphonia, Hercegovina 3.5, Király 4.5 fillér. Dohányművek: Pipadohányok: kapadohány 56, középfinom

magyar 68, finom magyar 72, legfinomabb magyar 110, muskotály és verpeléti 120 fillér.

A falusi lakosság szempontjából jelentősége van a petroleum áremelkedésének is. A petroleum kincstári részesedése 100 kg-ként 2 pengővel, tehát ka-ként 2 fillérral emelkedik, ami havonta alig néhány filléres többkiadást jelent. Ugyanigy oszlik meg és okoz csak filléres emelkedést a szesz egyedárusági árának emelése is.

Reményi-Schneller Lajos pénzügyminiszter a Magyar Élet Pártja május 9-iki ülésének értekezletén ismertette a pénzügyi rendeletek előzményeit és indokait. Rámutatott arra, hogy a milliárdos beruházási program eredetileg hatszázmillió pengő a honvédség felszerelésére, négyszázmilliót pedig az ugynevezett polgári beruházásokra szánt. Ezt a keretet azonban nemcsak tul kellett lépni, hanem azonkívül a programot a tervezettnél gyorsabban kellett végrehajtani. A beruházási költségekhez kivetett hozzájárulás csak öt esztendő alatt folyik be. — tehát a gazdasági nehézségeket elkerülendő — a fokozottabb adóztatás eszközeihez kell nyulni.

Rámutatott a miniszter arra, hogy a vagyonterhelő beruházási hozzájárulás után a társulati adó reformját dolgozta ki, amely érvényesíti a

szociális szempontokat. Hangsúlyozta a miniszter, hogy

Európa-szerte sokkal lényegesebb adóemeléseket léptettek életbe;

maid kifejtette, hogy szociális szempontokból nem emelték a cukor-, zsír-, hus- és lisztforgalmi adót, valamint a gyufa-adót sem. Hangsúlyozta a pénzügyminiszter, hogy a mostani adóemeléssel befolyó összegek egyedül honvédelmi és nemzetvédelmi célokat fognak szolgálni. Végül hangsúlyozta, hogy az emelésnek nem lehetnek vámszedői, senki nem használhatja fel aránytalan áremelésre és ismét leszegedte, hogy az ország érdekében ez az intézkedés elkerülhetetlen volt.

A MÉP tagjai a miniszter alaposan átgondolt és tökéletesen megindokolt előadását tapssal fogadták.

Csáky külügyminiszter esküvője

Csáky István gróf külügyminiszter május 15-én, szerdán délelőtt tartotta esküvőjét a gráci St. Leonhardt-templomban Chorinsky Anna Mária grófnővel. A fényes esküvő után a pap felolvasta Maglione bíboros-államtitkár üdvözlő táviratát, amelyben a Szentatya jókívánságait tolmácsolta. Az esküvő után szűk családi ebéd volt, majd az esti órákban az ifjú pár Budapestre utazott.

A falu egységes közszellemének kialakítása

A Társadalmi Egységek Szövetsége most tartotta szokásos elnökségi vacsoráját, amelyen részt vett és beszédet mondott Albrecht királyi herceg és Barcsay Ákos főispán is.

Barcsay Ákos főispán A falu egységes közszellemének kialakítása címmel tartott előadást. A falu népe erkölcsi, szellemi, társadalmi, gazdasági és politikai irányításának fontosságát hangsúlyozta és kifejtette, hogy meggyőződése szerint az egységes közszellem kialakítása a hazafiasan gondolkodó, erkölcsi alapon nyugvó, nemzeti érzéstől áthatott és mély szociális lélekkel megihletett falusi intelligencia vállán nyugszik. A falu egysége főleg attól függ, hogy a hivatott irányítók össze tudnak-e hangolódni és jószándékkal meg tudják-e találni a megértést.

Megemlítette ezután a főispán, hogy elsősorban vallás-erkölcsi egység alapjának megteremtésére kell törekedni és hangsúlyozta: legelőször ezen a téren kell keresni a megértés és megbecsülés alapját, mert ezzel együtt jár a magyar falu társadalmi és szellemi egységének kimélyülése is. A társadalmi egység létrehozásának egyik igen fontos feltétele a törvénytiszteletnek a nép felfogásába való beültetése, másik fontos tényezőként pedig a gazdasági összefogás létrehozását jelölte meg, végül rámutatott a politikai egység kialakításának fontosságára is.

Albrecht királyi herceg emelkedett ezután szólásra és a főispán előadásához kapcsolódva, kijelentette, hogy a falu gazdasági egységének megteremtésére olyan fórumot is kell alakítani, amely szükséges tanácsokkal látja el a gazdaközöniséget.

Nem gazdaságos a sertés- és baromfitenyésztés

a törvényesen védett.
Rákoshegyi baktériumölő
nélkül. Kapható és megrendelhető csak
IFJ. AULITZKY OTTÓ
Budapest, VII. Dohány-uca 84. II. sz. 2/a
Árak: Demijonnal az Budapest
4 6 8 10 15 20
4:80 7:10 9:10 10:80 16:- 21:20
Tanulságos prospektus e lap olvasóinak ingyen!

Ősszel 3800 elemi iskola nyolcosztályossá alakul át

Előző számunkban megírtuk, hogy Hóman Bálint kultuszminiszter benyújtotta a nyolcosztályos elemi iskoláról szóló törvényjavaslatát.

A kultuszminiszter az új törvényjavaslat kapcsán tett nyilatkozatában rámutatott arra, hogy az új iskola-típus bevezetése régi törekvése a kormánynak. A terv megvalósítását két körülmény hátráltatta eddig. Az egyik a tanterem hiánya, az iskolák kicsiny száma volt, a másik pedig az, hogy a mezőgazdasági lakosság nem nélkülözhetette gazdaságában tíz hónapra keresztül a 10-14 esztendő gyermekeket. Jelenleg azonban a néhai Klebelsberg Kunó gróf által felépített 5000 népiskolát újabb 2400-zal sikerült szaporítani, további ezer tanterem létesítése elhatározott tény, a tanteremhiányt tehát megszűntnek lehet tekinteni. A mezőgazdasági lakosság aggodalmát is sikerült eloszlatni.

A nyolcosztályos elemi iskolák 5-8-ik osztályaiban ugyanis

csak hat hónapon keresztül lesz tanítás:

a városi iskolákban azonban kilenc-hónapos tanítási időt vezetnek be. A túlnyomóan mezőgazdasági jellegű városokban mind a kétféle iskolatípust meghonosítják, azaz a nem mezőgazdasági foglalkozású lakosok gyermekei kilenc hónapon át tanító iskolákba, a mezőgazdasági népesség gyermekei pedig csak a hathónapos tanterv szerint oktató iskolákba fognak járni.

A nyolcosztályos iskolákban a közismereti tárgyak mellett mezőgazdasági szakismeretekre fogják tanítani a gyermekeket a megfelelően képzett tanítók.

Végül kijelentette a miniszter, hogy ez év szeptemberében 3800 elemi iskola alakul át nyolcosztályossá, öt éven belül pedig valamennyi elemi iskolát nyolcosztályosra fejleszti ki.

A Falu-Gazdaszövetség május 26-án kerületi értekezletet tart Nyirmadán

A „Falu” Magyar Gazda és Földműves Szövetség célkitűzéseinek egyike tudvalevően az, hogy időnkint gazdaértekezletek rendezésével módot nyújtson az ország egyes vidékeinek arra, hogy különleges kívánságaikat megvitassák, a nyilvánosság elé tárják és ezzel elősegítsék és megsürgessék a sérelmek orvoslását.

Ennek a célnak jegyében fog lezajlani a

május-26-án, Nyirmadán rendezendő, gazdaudvarversennyel egybekötött kerületi gazdaértekezlet,

amely elsősorban a burgonyatermelő Nyírség főkérdéseit tüzte napirendjére.

Az értekezletet, amely május 26-án délután 4 órakor lesz Nyirmadán, Boér Ágoston dr. földbirtokos, országgyűlési képviselő nyitja meg, majd Krúdy Ferenc országgyűlési képviselő, a Falu-Gazdaszövetség ügyvezető alelnöke, mondja el az időszerű közgazdasági kérdésekről tájékoztatóját.

A különleges nyirmadai problémáról, a burgonyáról két előadás fog elhangzani: Kristály Aladár dr. földművelésügyi miniszteri titkár, a M. Kir. Növénytermelési Hivatal vezetője, a burgonya termesztéséről, Mikecz Miklós, a METESZ igazgatója pedig a burgonya értékesítéséről fog előadást tartani. Végül a gazdaközöniséget érintő időszerű pénzügyi kérdésekről az Országos Központi Hitelszövetkezet kiküldöttje tart előadást.

A kerületi gazdaértekezlet és a vele kapcsolatos gazdaudvarverseny iránt az egész környéken igen nagy érdeklődés nyilvánul meg.

POLITIKA

A MÉP ÉRTEKEZLETE

A Magyar Élet Pártja május 9-én megtartott értekezletén behatóan foglalkozott a legutóbb beterjesztett törvényjavaslatokkal és az időszerű kérdésekkel. Az értekezleten az új népiskolai törvényjavaslatról és az adórendeletekkel kapcsolatosan elhangzott miniszteri felszólalásokat lapunk más helyén, külön cikkben ismertettük.

Az értekezlet további során Teleki Mihály gróf földművelésügyi miniszter egy felszólalásra válaszolva kijelentette, hogy intézkedés történik a zsidó birtokoknak a földbirtokpolitikai javaslat hatálya alól való kivonására irányuló kísérletek megakadályozására; Reményi-Schneller Lajos pénzügyminiszter a hernádvidéki árvíz- és jégkár ügyében elhangzott interpellációra adott megnyugtató választ, majd Keresztes-Fischer Ferenc belügyminiszter nyilatkozott a csehszlovák katonai mozgósítás alatt teljesített katonai szolgálatért folyósítandó segélyek elmaradása ügyében, megállapítva, hogy mind-

azokban a községekben folyósították a segélyeket, amelyek szabályszerűen jelentkeztek a segélyek kiutalása végett. Egy másik interpelláció kapcsán az ápolónőképzés egységesítéséről és az ápolónők szociális helyzetéről nyilatkozott a belügyminiszter.

Teleki Pál gróf miniszterelnök és Kultúr István miniszteri tanácsos, az értelmiségi ügyek kormánybiztosa, nyilatkozott ezután a zsidótörvény végrehajtására vonatkozóan. Végül a földművelésügyi miniszter adott megnyugtató választ az árvíz-károsultak vetőmag-akciója ügyében elhangzott interpellációra.

A ZSIDÓTÖRVÉNY KIEGÉSZÍTÉSE

A hivatalos lap május 12-iki száma kormányrendeletet közölt a zsidótörvény földbirtokpolitikai rendelkezéseinek végrehajtási szabályaira vonatkozóan. A rendelet értelmében a zsidótörvény földbirtokpolitikai rendelkezéseit a második zsidótörvény hatálybalépési napján, 1939 május 5-én fennállott állapot szerint kell

Uj és használt **írógépek!**
Régiek becserélése. **UJAK 24 havi részletre is.**

Nagy Károly és Vasváry Miklósnál
Budapest, V., Nádor-u 30. sz.
Telefon: 12-62-43.

végrehajtani és aszerint kell eljárni, hogy a mezőgazdasági ingatlan tulajdonosa átengedésre kötelezhető-e? A jövőben a mezőgazdasági ingatlan tulajdonosa nem szerezhet a törvényhatóság első tisztviselőjétől mentességet igazoló tanusítványt, mert ezentul eredeti okiratok alapján a földművelésügyi miniszter állapítja meg, hogy az egyes esetekben átengedésre kötelezett-e, vagy sem az ingatlan tulajdonosa. A miniszter határozata ellen az illetékes kir. táblához lehet felebbezni. A rendelet már hatályba is lépett és a folyamatban lévő ügyekre is alkalmazzák.

MAGYARORSZAGOT ISMET NAGGYÁ KELL TENNI...

Az olasz Popolo di Roma hosszabb cikket közöl Teleki Pál gróf miniszterelnökről, mint földrajztudósról és államférfiuról.

A cikk megállapítja, hogy Teleki Pál grófot nagytudású és becsületes földrajztudósnak ismerik világszerte, akinek a mossuli olajmezők ügyében kifejtett döntőbíráskodása történelmi jelentőségű volt és közmegegyezést keltett. A továbbiak során rámutat a cikk arra, hogy súlyos hiba volt husz esztendővel ezelőtt a csehéket és románokat elhelyezni a Kárpátok gerincén, ahol Magyarország betöltötte történelmi hivatását. A trianoni béke óta nem a Kárpátok védik Európát, hanem Európának kell a Kárpátokat védeni. Ezt a súlyos hibát csak úgy lehet jóvátenni, ha Magyarországot újra nagyvá teszük.

A La Stato című állam- és jogtudományi szemle Teleki Pál gróf miniszterelnök könyvét ismertette, kimutatja, hogy Teleki Pál gróf könyve meggyőző érveket sorakoztat fel arra, hogy a trianoni tragédia jóvátetele nemcsak különleges magyar érdek, hanem általános európai szükségesség és Európa jobb jövőjének előfeltétele.

A Kormányzó Ur az 1-es honvédegyalozred zászló-avatásán

Pünkösdi vasárnapján tartották a Mária Terézia 1-es honvédegyalozred csapatzászlóavatási ünnepségét, amelyen megjelentek a Kormányzó Ur és hitvese is. Szendy Károly polgármester rövid beszéd kíséretében adta át a főváros új csapatzászlóját az ezrednek. A beszéd után az ezred egyik tisztje és altisztje átvették a zászlót, amelyet a dísztribün elé vittek s arra először a zászlóanya, a Kormányzó Ur hitvese, majd Szendy Károlyné kötött szalagot. A szalagadás után, miközben a levegőben repülőraj irt le köröket, Hász István római katolikus tábori püspök mondott avatóbeszédet. Utána bátorkeszi Kiss István református esperes beszélt. Az avató beszédek után felhangzott a Hísekegy, majd megkezdődött a zászlószegek beverése.

Jó hangszereken játszani a legnagyobb élvezet. Elsőrangú igazán olcsón Romány országos hírv. hangszertelepen vásárolhat: Budapest, VI/15. Király-utca 58-60. Kéjjen díjmentes, 51. számú árjegyzéket.

Az **O. A. G.** üvegtartályos permetezőről és portuvóról kérjen azonnal díjtalan ismertetőt
otrokotsi Adorján Géza, mechanikai laboratóriumától, Bpest, Rákóczi-ut 40
Telefon: 33-86-42.

Honori Nagj

Budapest, VIII., Rákóczi-ut 7. szám.

Falu-Gazdaszövetség

Fiókszövetségi közgyűlés Boldog községben

Gyönyörű, színpompás népviseletbe öltözött asszonyok, leányok és komoly feketeruhás férfiak jönnek ki Boldog község templomából. Egyszerre csupa ragyogás és élénkség az utca. Az asszonyok és leányok sietnek haza, a férfiak — öregek, fiatalok — tempósan igyekeznek a helybeli Falu-Gazdaszövetség helyiségébe, ahol vasárnap, május 5-én délelőtt zajlott le a közgyűlés, amelyen az országos központ is képviselteti magát. A terem elég nagy, de fele sem fér bele az érdeklődőknek.

Vitéz Lukács János elnök, — akit éppen a közelmúltban választották meg községi főbíróvá, — nyitja meg a közgyűlést. A jelenlévők áhitatosan, állva mondják el a Magyar Hírszekegyet. Utána beszámol a vezetőség arról, hogy miként vezette az ügyeket. Sok igyekezet, jóakarát mellett a rendkívüli idők súlyos nehézségeit okoztak, de mégis fejlődés állapítható meg a múlttal szemben.

Agoston Béla dr. főtitkár, a központ kiküldötte, mondott ezután beszédet, melynek során részletesen foglalkozott a gazdaság körülményeivel és rendeltetésével. A kis falusi kör munkáját beillesztette egy országos szervezet működésébe és így mutatót rá az érdekvédelmi munka nagy jelentőségére és eredményeire. A közgyűlés tagjai nagy tetszéssel fogadták az előadást, majd a részletkérdések során a *minimális munkabérek ügyét* vitatták meg. A központ kiküldötte alapos tájékoztatást nyújtott, megjelölve e téren is a gazdaság fontos szerepét és hivatását.

A közgyűlés Boldog község főjegyzőjét: Bruckner Jenőt, egyhangú lelkesedéssel a kör védnökévé választotta meg. A tisztújítás során a következő vezetőséget választották meg: elnök: vitéz Lukács János községi bíró; alelnökök: Horváth János, Ősi István; titkár: Deák Ferenc; pénztáros: Ősi József; ellenőrök: Dudás János és Pecz József; számvizsgálók: Zsáros István, Csatlós István (473 hsz.), Csatlós István (411 hsz.), Pünyöki Péter, Pitrovics Mihály, Horváth András, ifj. Csordás István, Ősi István (112 hsz.); választmányi tagok: Deák András, Zólyomi Miklós, Zólyomi László, Ősi Mihály, Varga János, Dudás István, Józsa Sándor, Horváth András, Buzás István, Pünyöki László, Kurják István, ifj. Lukács József, ifj. Lukács László, Bugyi János, Zsáros János, Dudás János, Szobi László és Zólyomi Sándor.

A közgyűlés meleg ünneplésben részesítette a megválasztott vezetőséget, élén vitéz Lukács János elnökkel, aki hosszú ideje önzetlenül foglalkozik közigyelkek és jobbára neki köszönhető, hogy a gazdaérdekvédelem munkája Boldog községben megindult és az azelőtt napirenden levő széthúzás majdnem teljesen megszűnt. Felyvirágoztatta a szövetkezeti életet is. *Hangya-fiók*, *hitelszövetkezet* és *tejszövetkezet* működik a községben és ezek nemcsak anyagilag erősítik a népet, de más téren is eredményeket mutatnak fel. A helyi Falu-Gazdaszövetség fogja össze a szövetkezeti vezetőket és ezeknek az intézményeknek együttműködése még további sikerekre fog vezetni. Az a körülmény, hogy a Falu-Gazdaszövetség elnökét, tisztelte meg a község lakóinak bizalma a bírói tisztséggel, mutatja a Szövetség erejét.

A Szövetség központja szeretettel köszönti vitéz Lukács János elnök urat ugyanis, mint Boldog község fő-

biráját és kéri, hogy fáradozását, melyet önzetlenül végez a falu népe érdekében, minél nagyobb siker kö-

Az Országos Mezőgazdasági Kamara legközelebbi feladatai

Khuen-Héderváry Károly gróf, az Országos Mezőgazdasági Kamara új elnöke, május 10-én összehívta a fővárosi sajtó képviselőit, hogy előttük a Kamara jövő célkitűzéseit ismeresse.

— Ma nem lehet programot adni, — mondotta tájékoztatójában az elnök — ma feladatok vannak, amelyeket meg kell oldani s amelyek percről-percre változhatnak. Csak a *módszerekről és irányelvekről* lehet beszélni, amelyek szerint a Kamara a jövőben kifejteti óhajta működését.

A földbirtokpolitikai kérdésekkel kapcsolatban az elnök rámutatott a *földbirtokszövetkezeti mozgalom* jelentőségére, majd utalt arra, hogy a Kamara mindenkor egymás mellett fogja tárgyalni a *termelési és szociális kérdéseket* a méltányosság alapján. Törekvése oda irányul, hogy a szociális ellentétek áthidalásával a *mezőgazdasági munkásság is mindenkor*

megtalálja megérdemelt megélhetését a birtokosozású jogos érdekeinek figyelembevételével. Az *árpolitika*val összefüggő kérdésekben egyrésztől *biztosítani kell a termelés jövedelmességét*, másrészt pedig a rentábilis termelést összhangba kell hozni az *árpolitika magasabb szempontjaival*. E téren komoly segítségére lesz a kormány. További feadata lesz a Kamarának a *belső piac megszervezése* és ezen keresztül a fogyasztók érdekeinek messzemenő védelme és szolgálata. A Kamarának egyik további programja lesz a *mezőgazdasági műveltség emelése és a szakképzettség fokozása*. Tájékoztatója végén Khuen-Héderváry Károly gróf a sajtó támogatását kérte a Kamara közérdekű munkásságához.

A Kamara egyébként május végén tartja közgyűlését, amely a szervezeti kérdéseken kívül a költségvetést és a zárszámadást fogja letárgyalni.

Huszonöt-harminc millió pengőre rug az árvizkár

Vitéz Bonczos Miklós belügyi államtitkár, az árvízvédelem országos kormánybiztosa, május 10-én fogadta a fővárosi sajtó munkatársait és ismertette előttük az árvízvédelmi kormánybiztosság eddigi működését.

A kormánybiztosságnak az árvízzel kapcsolatban három feladata volt: a *védekezés, a termelés folytonosságának biztosítása és a felépítés*.

Az első két feladatot már sikerrel megoldották.

Majdnem egymillió hold föld volt víz alatt, ma csak 50—80 ezer holdon áll még víz, de ez a terület is folyton kisebbedik. A földművelésügyi miniszter pedig *1,600.000 pengőt* bocsátott rendelkezésre a *termelés biztosítása céljából*.

A harmadik feladat, a felépítés, három részre oszlik: a *károk megállapítása, a fedezet biztosítása és magának a felépítésnek a biztosítása*. A kárt, ami az államot, a közületeket, a társadalmat és az egyedeket érte, *25—30 millióra* lehet becsülni. Hatmillió pengőbe kerül a megrongált, vagy lerombolt házak felépítése. A pénzügyminiszter *utak és hidak rendbekerítésére* 2 milliót, a törvényhatósági utakra és hidakra 2,400.000 pengőt; a *vasutvonalak helyreállítására* 1,600.000 pengőt; az *áramtensítő társulatoknak* 600.000 pengőt; *vetőmagvakra* egymillió pengőt folyósított. A harmincegy törvényhatóság 8 millió pengő épületkért jelentett be.

Négyezer ház teljesen összeomlott, 9947 pedig megrongálódott.

A lakóházak felépítése 6 millió pengőbe fog kerülni s ebből körülbelül *négymilliót a társadalmi gyűjtés útján* fedeznek, a *többit pedig a pénzügyminiszter fogja adni*.

A felépítési program végrehajtását a vármegyékre bizza a kormány, a pénzt a vármegyék szociális alapjába utalja át s az *részint segély, részint kamatmentes kölcsön formájában juttatja el a károsultakhoz*. A kölcsönt

két-három év alatt fogják visszafizetni ismét a szociális alapba, s így ez a pénz a jövőben is a törvényhatóság lakosságának megsegítésére fog szolgálni. Az építkezéseknél a múltban sok hiba volt, az összedőlő házak legtöbbször hiányzott a szilárd alapozás, ezért

a jövőben az alapnak köből, betonból, vagy téglából kell épülnie, hogy ellenállhasson.

Az építkezések műszaki részét központilag irányítja és ellenőrzi a kormánybiztosság. A nagy tömegben beszerezhető építési anyagokat nagykereskedelmi áron szerzik be és a szállításokra kedvezményes tarifát biztosítanak. Gondoskodnak arról, hogy *kellő számú munkaerő álljon rendelkezésre és hogy az üzleties vállalkozás ne találjon helyet*.

Az építési előmunkálatok már megkezdődtek s ebben résztvesznek a *honvédség műszaki alakulatai, a közérdekű munkaszolgálatosok és maguk a károsultak is*. Olyan munkatempót fognak diktálni, hogy *Péter Pálig, tehát az aratás megkezdéséig a lakóházak tető alá kerüljenek*.

Rámutatott végül a kormánybiztos az árvízvédelem tanulságaira. Ilyen tanulság az, hogy a különböző állami ágazatok harmonikus összeműködésével gyors intézkedésekkel és a bürokrácia kikapcsolásával tudtak kellő sikert elérni. Az adakozásból pedig azt a tanulságot lehet levonni, hogy *ennek az országnak nagyon jó, egészséges szociális közszelleme van, mert minden nyomorúság és megpróbáltatás ellenére is tud áldozatot hozni*. A kisembereknek rá kellett ébredniük, hogy az egész ország mellettük áll.

A kormánybiztos tájékoztatója után, vitéz Keresztes Fischer Ferenc belügyminiszter mondott köszönetet a magyar sajtónak a gyűjtéssel kapcsolatban kifejtett rendkívül eredményes működéséért és kérte, hogy ugyanolyan lendülettel folytassa ezt a nemes munkát továbbra is.

Az árvizkárosultak javára folyó országos gyűjtés péntekig

3,500.340 pengő 05 fillért eredményezett.

Az árvizkárrel sújtott gazdák megsegítésére egy korábbi előterjesztésben kölcsönalap felállítását kérte a Tiszajobbparti Mezőgazdasági Kamara (Miskolc), hogy az elpusztult gazdasági épületek újbóli felépítése és karbantartása biztosítható legyen. Mivel a Kamara megállapította, hogy helyenkint az árvizkárak igen nagyok és a különféle vetőmag-akciók, nemkülönben a társadalmi gyűjtés eredményei a megsegítéshez elegendők nem lesznek, arra kérte a földművelésügyi kormányt, hogy az árvizkárak következtében nehéz viszonyok közé jutott gazdák *hitelszükségletének biztosítására megfelelő hitelkeretet biztosítson az Országos Központi Hitelszövetkezet útján*.

Itt említjük meg, hogy Kovács József (Babót) és Urbán Imre (Kondoros) olvasóink két-két pengőt küldöttek szerkesztőségünkbe az árvizkárosultak javára. Adományait — amelyekért a magunk részéről is hála köszönetet mondunk — illetékes helyre juttattuk.

Tojástermelő akciót kezdeményezett Somogy-megyében a Hangya

A Hangya Somogy-megyében *tojáserőltető csoportokba való összedállásra* hívja fel a gazdákat, akiknek csupán arra kell vállalkozniuk, hogy a Hangya szakemberének útmutatásait elfogadják, tojásfészket létesítsenek, megfelelő ólakat és *ezáltal csoportképes tojásokat hoznak piacra, viszont ennek ellenében kötelezi magát a Hangya arra, hogy a csoport tagjainak a napi árú (kg-ként) 10 fillérrel többet fizet*. Vállalkozik a Hangya arra is, hogy saját költségén *mintaólat létesít a beszerzett faluban, hogy ezzel is utmutatással szolgáljon*. Szakemberének pedig csak az a feladata, hogy az egyes portákat járva, a baromfitenyésztést az *értékesítésnek megfelelően* irányítsa. Elsősorban *csüstkalahos gazdákat* biz meg a tojásvételével is, akik számottevő jövedelemre tehetnek szert ezáltal. Egyelőre tíz községben indult meg a szervezés, de remélhető, hogy mind több község kapcsolódik be a mozgalomba, mert így lehet aránylag a legkisebb költséggel az egészen szegény földmivesportákon is megélhetést találni.

74. jótékonycélú m. kir. állami sorsjáték

Főnyeremény:

40.000 aranypengő

21.320 nyeremény

312.000 pengő értékben

Nyeremények:

20.000 ar. P., 10.000 ar. P.,
2-szer 5000 ar. P., 4-szer 2500
ar. P., 6-szor 2000 ar. P., 27-szer
1000 ar. P.

és még számos nagyobb és kisebb
nyeremény, melyeket mind készpénz-
ben fizetnek ki.

Huzás június 5-én

Sorsjegyárak:

Egész: 3.— ar. P. Fél: 1.50 ar. P.

A nyeremények számát és összegét
a multhoz képest emeltük.

Kapható minden osztályosjegyfőaru-
sitónál, valamint az összes dohány-
tözsdekben.

Arany-ezüst beváltás
a legmagasabb napi áron:
Szigeti Nándor és Fia
ékszerésznél,
Bpest, II. Olasz fasor 35. (saját ház)

ASSZONYROVAT

Népélemezési tanácsadó

A m. kir. földmivelésügyi minisztérium közéleti osztályának rövid és népiesen megírt ismertetőjéből a háziasszonyok figyelmébe ajánljuk a háztartási öt parancsolatot, amint az alább következik:

1. **Magyar Háziasszony!** Ismerd meg munkád értékét és fedezd fel szépségeit! Gondold át, hogy háztartásod a legönállóbb munkaterület, amelyben dolgozhatsz, s hogy háziasszonyként lenni egyik legszebb hivatás, amely asszonyé lehet!

2. Gondolj rá, hogy „háztartást vezetni” nemcsak testi, de sok szellemi munka is. A jó háztartás feltétele a munkaterv s a háztartási napló, pontos feljegyzéseiddel.

3. **Férjed, gyermekeid és jómagad egészsége a helyes táplálkozástól is függ.** Nem mindegy tehát, hogy „mit” s nem mindegy, hogy „hogyan” főzöd! Kár a drága pénzen megvett, divatos, de silány élelemért, amikor a magyar föld bőségben és olcsón ontja a tápláló eledelt.

4. **Ezért gondold vásárlásaidnál a magyar mezőgazdaságra.** Ne feledd, hogy hazánkban minden második embernek a „földből” kell megélnie!

5. Ne feledd, hogy falu és város — a te munkád által is — örök kapcsolatban kell, hogy éljenek egymással. Célzerű takarékosággal, életet, munkaerőt fenntartani és fejleszteni: ezt a feladatot ma minden magyar háziasszonynak kifogástalanul meg kell oldania.

A célzerű takarékoság tehát minden háziasszonytól megkívánja azt, hogy 1. a magyar föld termékeit használja fel; 2. tökéletesen és a legelőnyösebben kihasználja az élelmül szolgáló anyagokat; 3. az egyes anyagokból annyit és olyan arányban használjon fel, amely a nemzeti termelés és fogyasztás érdekeinek legjobban megfelel.

Mint ahogy egy nemzet fennmaradása és fejlődése szempontjából nem mindegy az, hogy katonája hogyan teljesíti kötelességét és hivatalnokai milyen lelkiismeretesen végzik el munkájukat, úgy nem lehet közömbös az sem, hogy leányai, asszonyai a rájuk bízott területen hogyan állják meg helyüket. Ma minden magyar asszonynak tanulnia, számolnia kell, hogy háztartási munkájának helyes végzésével szolgálja tudja a hazáját.

Kánya Terézia

Magyar konyha

A juhhus előkészítésénél általában tudni kell, hogy a hus rózsaszín hártáját leszedjük, fővésben levő vízzel leforrázzuk és addig forgatjuk benne, amíg a víz gőzöl. Utána pedig hideg vízben leöblítjük. Ezáltal az eljárással eltüntetjük a juhusról a faggyúzót anélkül, hogy a húst megfosztanánk tápértékének jelentős részétől. Az előkészítés másik módja az, hogy a juhust ecetes vízzel leforrázzuk, s utána hideg vízzel öblítjük. Harmadik mód pedig az, hogy a juhusát körülbelül félóra hosszat tejben áztatjuk.

Juhpörkölt. Az előkészített 1 kg-nyi juhlapockát kisebb kockákra vágjuk. Lábosban zsirt langyosítunk és abban egy nagy hagymát sárgára fonnyasztunk. A tűzről elhuzva, meghintjük kékhegyi paprikával és beleforgatjuk a besózott húst. Tízre téve, lassu lángon, időnként kevés víz hozzáadásával, fedő alatt puhára pároljuk. Ha a hus puha, adunk hozzá karikára vágott zöldpaprikát, esetleg egy paradicsomot s rövid ideig ezeket együtt pároljuk a hussal. Ha kész, a pörköltöt a tál közepére halmozzuk és köréje galuskát körítünk.

Növelni kell az ország sertésállományát!

Magyarország sertésállománya az összeírási adatok szerint a múlt évi állománnyal szemben lényegesen csökkent. A sertésállomány csökkenése rendkívül nagy nemzetgazdasági kárt jelent, melynek elhárítása céljából szükséges, hogy az állattenyésztésünkben oly nagy szerepet játszó sertés-tenyésztés a lehetőséghez képest növekedjék. Az országban a sertés-tenyésztés kedvező előfeltételei minden tekintetben megvannak s csak az utóbbi időben mutatkozó takarmányhiányra vezethető vissza a tényéskedv csökkenése. Ez a takarmányhiány azonban most már enyhül, miután a román állammal folytatott kereskedelmi tárgyalások eredményeként mintegy 600 ezer métermázsa tengeri behozatala indult meg. Az importtengerit a sertés-hizláló gazdák rendelkezésére bocsátják.

A folyó évben — úgy a téli fagy, mint az árvízkarok folytán — nagyobb lesz a tengeri termőterülete, ami tekintettel arra, hogy a közelmúltban úgy a hizottsertés, mint a zsír és szalonna exportára átlagában 10, illetve 15 fillérrel emelkedett, remélhetőleg kedvezően fogja befolyásolni a sertés-tenyésztést. Mindezek folytán számolni lehet azzal, hogy sertésállományunk növekedni fog.

Az őszi vetések állapota nem kedvező

A földmivelésügyi minisztérium május 11-én adta ki legújabb hivatalos vetésjelentését, amely az őszi vetések állapotával kapcsolatban már minősítési számbecsléseket is közöl. Ezek a becslések igen szomorú képet adnak az őszi vetések helyzetéről. Az őszi repcevetések nagy részét a téli fagyok és hónyomás okozta kártétel miatt sok vidéken kiszántották. A megmaradt vetések minőségi számbecslése 3—5 között ingadozik. (A minősítő számbecslésben 1 a kitünő, 2 a jó, 3 a közepes, 4 a gyenge, 5 a rossz termést jelenti.) Az őszi búzavetések közül különösen a korán vetettek s azok, amelyek vízkárt nem szenvedtek, elég sűrűek és kevés kivétellel jól fejlődtek. A késői vetések már gyengébbek. Az őszi búza minőségi számbecslése 2—4.5 között mozog. Az őszi rozsvetések, a koraiakat kivéve, általában ritkák, alacsonyok és rosszul bokrosodtak. Becslési értékük 2—4.

A kedvezőbb tavaszi időjárás miatt rosszul sikerült a tavaszi búza, tavaszi rozs és tavaszi repce vetés-eredménye. Tavaszi búzát csak kevés helyen lehetett vetni, tavaszi rozst pedig az idén alig vetettek. A tavaszi repcevetések a hűvös és esős idő miatt lassan fejlődtek. A takarmánynövények közül az őszi árpavetések 40—70 százalékát ki kellett szántani, a megmaradt vetések is ritkák. A

tavaszi árpa jól és egyenletesen kel és szépen fejlődik. Az őszi zab az ország legnagyobb részében kifagyott. A tavaszi zab vetését a legtöbb vidéken befejezték.

A tengeri vetését részben befejezték, s csak egyes helyeken van még folyamatban. A burgonyültetés most folyik. A cukorrépa fejlődését az esős idő kedvezően befolyásolta. Jól fejlődnek a takarmányrépa-vetések is. A rosnövények közül az őszi len legnagyobb részben kifagyott, a tavaszi lent és kendert elvetették. A dohány-palánták a melegágyban jól fejlődtek és kiültetésüket helyenként megkezdték. A kerti vetemények kiültetése folyik.

A kaszálók közül a lóhere és lucerna általában ritkák és alacsonyok. A rétek fűnövést nagyon előmozdította a bőséges csapadék. A legelőkön is igen jól fejlődik a fű. Egyes helyeken a gazdák a takarmányhiány miatt kénytelenek voltak állataikat idő előtt kihajtani a legelőre, ami persze nem használta a legelők állapotának.

A gyümölcsösökben különösen a korán virágzó gyümölcsfák szenvedtek sokat a fagytól. Országszerte sok kárt tettek a nyulak a fák kérgében, egyes vidékeken cserebogár-rajzást is jelentenek. A szőlők állapota is érzi a hűvösebb időjárást.

A Tejtermelők Országos Szövetsége közgyűlése

A Tejtermelők Országos Szövetsége május 7-én tartotta közgyűlését, amelyen a megjelenésében akadályozott földmivelésügyi miniszter képviselőjében vitéz Ricsóy-Uhlarik Béla dr. min. osztályfőnök vett részt.

Felsőöri Nagy Pál elnöki megnyitóbeszédében sajnálattal állapította meg, hogy a kedvezőtlen időjárási viszonyok, valamint a termelési és különösen a takarmányozási költségek nagymértvű emelkedése következtében, a tejtermelés nagyon kedvezőtlen helyzetben van. A tejtermelő gazdaközönség nevében köszönettel adózott a földmivelésügyi miniszternek és munkatársainak a termelői tejárak javítása érdekében tett megértő intézkedéseikért.

Vitéz Ricsóy-Uhlarik Béla min. osztályfőnök elismeréssel nyilatkozott a Szövetség céltudatos munkájának eredményeiről és a minisztérium további támogatásáról biztosította a Szövetséget.

A napirend letárgyalása előtt felsőöri Nagy Pál elnök átadta a Szövetség jutalomdíjait azoknak a tejszövetkezeti üzemvezetőknek, akik már tíz évnél hosszabb ideje teljesítenek érdemes szolgálatot a vidéki tejszövetkezeteknél.

A Szövetség múltévi működéséről szóló beszámoló jelentést Konkoly Thege Sándor igazgató terjesztette elő. Ismertetésében felhívta a figyelmet arra, hogy a tejtermelő gazdaközönség széles rétegeinek is vannak olyan szociális szempontjai, amelyeket a tejkérdésben való döntéskor szintén nyomatékosan figyelembe kell venni. Felhívta a gazdák figyelmét arra, hogy saját hatáskörükben

is mindent meg kell tenniök a tejtermelés gazdaságosabbá tételére és a minőség javítására, egyben azonban arra is rámutatott, hogy a kedvezőtlen termelési és értékesítési helyzetben lévő vidékek a kormányzat részéről különleges támogatásra is részesülhetnek.

A beszámolót széleskörű vita követte.

A gazdák az adóreformról szóló törvényjavaslat módosítását kívánják

Az Országos Mezőgazdasági Kamara a vidéki mezőgazdasági kamarák bevonásával, részletes javaslatot dolgozott ki az adóreformról szóló törvényjavaslat egyes rendelkezéseinek módosítására nézve. Így számos módosító javaslatot dolgozott ki a Kamara az elemi csapás esetére szóló földadóelengedéssel kapcsolatban, a gazdasági épületek házadómentessége, az új tételes házadók tételeinek mérséklése, a haszonbérlok létminimumot meg nem haladó keresetének adómentessége, a beruházási pótlék helyes kivetése és a felfedező eskü tervezett rendelkezéseinek megfelelő módosítására.

Az Országos Mezőgazdasági Kamara javaslatait Khuen-Hédervári Károly gróf, a Kamara elnöke személyesen adta át Reményi-Schneller Lajos pénzügyminiszternek, részletesen ismertette előtte a gazdák kívánságait.

GAZDAÉLET

Felemelték a bor intervenció árát. A földmivelésügyi miniszter hozzájárult, hogy a MASZOSZ az alacsonyfokú bor intervenció árát 2.7 fillérről 2.9 fillérré emelje.

Erdei facsometék és suhángok igénylése. A földmivelésügyi miniszter az alföldi erdők, fasorok, felfogópástók és facsoportok telepítésére, továbbá az ország bármely részén lévő kopár és vízmosásos területek beerdősítésére és végül a Balaton közvetlen környékének fásítására 1940 őszén és 1941 tavaszán nagymennyiségű erdei facsometét és suhángot oszt ki az államerdészeti csemetekertekből. Az 1940. évi őszi erdősítésekhez szükséges facsometéket és suhángot 1940 július végéig, az 1941. évi tavaszi erdősítésekhez szükségeseket pedig 1940 október végéig kell az ültetés helye szerint illetékes erdőgazgatóságnál vagy erdőfelügyelőségénél szóban vagy írásban igényelni.

A nullás liszt előállítását fokozni nem kívánatos. Az országban a nullás lisztkészletek nagymértékben megszorodtak, miért is a nullás liszt előállítását tovább fokozni nem kívánatos. A földmivelésügyi miniszter ezért a Futura utján nagyobb mennyiségű búzát bocsát a malmok rendelkezésére azzal a feltétellel, hogy a malmok azt 80 százalékra kötelesek egységes kenyérlisztté kiőrölni. A 80 százalékos buzaliszttel más lisztfajtákkal keverni nem szabad, azt csak sütőüzemek részére szabad eladni, a sütőüzemek pedig ezt a lisztfajtát csakis kenyérből készítésre használhatják fel.

A székesfővárosi m. kir. Pénzügyigazgatóság felkéri az igen tisztelt közönséget, hogy aki a címére küldött állami sorsjegyet megtartja, annak árát a postatakarékpénztári befizetési lap felhasználásával egyenlítsse ki. Aki a sorsjegyet nem kívánja megtartani, szíveskedjék azt a mellékelt portómentes válaszboríték felhasználásával visszaküldeni oda, ahonnan érkezett. Az államsorsjáték jótékonycélú szolgál, s aki a megtartani nem kívánt sorsjegyet nem küldi vissza, a jótékonycélú károsítja meg. A sorsjegyek visszaküldése díjtalan.

NITROGÉN NÉLKÜL NINCS NÖVÉNYI ÉLET!
Péti só 17%, Mészsalétrom 15.5%, Kénvasammoniak 20.5%, Mésznitrogén 19-21% nitrogén tartalommal!
Péti Nitrogén Műtrágyagyár RT.
Bpest, V., Nádor-u. 21. Telefon 1-285-99; 1-142-57.

GAZDATUDOMÁNY

A köles és mohar vetése

Kölesből és moharból lehetőleg üszögmentes, de legalább is kevésbé fertőzött magot használjunk. Néha egyszerű rátekintés útján nem is vesszük észre rajta az üszögöt, de ha tenyerünkkel megdörzsöljük a magot és az üszkös volna, akkor tenyerünket bepiszkitja. Üszög ellen a magot vetés előtt *formalinnal* kell csávázni. 100 liter vízre ¼ liter formalint kell számítani. Az így elkészített oldatba kosarakba tesszük a vetőmagot, jól megmossuk, átdörzsöljük és utána ponyvára vékonyan kiterítjük, hogy mielőbb megszáradjon. Kölesből 20 kg, moharból 15—20 kg vetőmag kell egy kátholdra. A vetés gabona-sortávolságra történik. Az apró magvak vetése előtt általában törekedjünk a talajt kifogástalanul morzsalékosra elmunkálni. Ha a talaj a vetés után megcserepesedik, tanácsos lesz még kelés előtt is a vetést meghangeregni. kelés után pedig könnyű boronával megjárítani.

A szénakészítés szabályai

A szénakészítésnél több-kevesebb tápanyagvesztésre mindig el kell készülni. De ezeket mérsékelhetjük, ha a veszteségek okait megismerjük és azoknak csökkentésére törekedünk. A veszteség okai a következők: a bekaszált növényi részekben egyideig élnek még a sejtek, amelyek mintegy önmagukat emésztik; a sejtekben levő anyagokat fogyasztják a növényeken levő baktériumok és penészgombák; elhullanak forgatás és szárítás közben a legértékesebb virág- és levélrészek; kilugozza könnyen oldható anyagai egy részét az esetleges eső, stb. csapadék; kellő szárítás előtt (boglyába, kazalba) összerakva pedig erjedési veszteségek is állhatnak elő.

Ha a szárítás gyors, akkor kevesebb lesz a növényekben levő sejtek és a rajtuk levő gombák okozta veszteség; ha a forgatás és hordás kiméletes, akkor kevesebb az elhullási veszteség; ha eső nem éri a takarmányt, akkor elmarad a kilugozás; ha kellően megszáradva hordjuk össze, akkor nagyon csekély lesz az erjedési veszteség.

Gyomirtás a gabonavetésben

Az őszi vetésekben az *acatolást* mindig kell elvégezni, amíg a vetések taposása nem jár kárral. Az, hogy nálunk még mindig annyi szurós acat van a buzavetésekben, csak azzal magyarázható, hogy sokan nem végzik el ezt az el nem hagyható, nagyon fontos munkát. A megkimélt acat felmagzik és magjával befertőzi az egész környéket. Az acat szélesen elterül, táplálóanyagot és vizet emészt s ezzel kiül a közelben minden buzaszál.

De nemcsak az ősziéből kell kiirtani a gyomot, hanem minden más vetésből is, legyen az akár sűrűre vetett gabonaféle, akár szélesebb sorközökre vetett kapás. A tavaszi kalászosoknál sokszor láthatjuk, hogy a táblát teljesen felveri a vadrepce. Ha még egészen kicsi, úgy a vetés boronálásával is sokat segíthetünk. Irthatjuk 20 százalékos vasgálicos permetezéssel is. Az erősen gyomos rész esetleg kaszáljuk le — még virágzás előtt. Ha nagyon sok volna a gyom és az állat nem jól eszi, úgy törökkel verjük be. Azt is megtehetjük, hogy a vadrepce virágját lesaralozzuk, hogy legalább magot ne kössön, mert a vadrepce magja a talajban évekig is elfekszik. A szántással a felső talajrésekbe került mag azután újból elgyomosítja a vetést.

A buzában a rozst is gyomnak kell tekinteni. A rozsos buzát a kereskedő kifogásolja. A rozsmagját a buzából rostálással már nem lehet kiválogatni, ezért a buzavetésben

levő rozstőveket ki kell huzni. A rozsolást akkor kell elvégezni, amikor a rozsmag már kiképződött, a buza azonban még nem és így a rozsszálak messziről is könnyen megláthatók.

Az ujszülött csikó ápolása

Ha a csikó világra jött, mindjárt azt kell megfigyelni, hogy lélekszik-e? Ha nem lélekszik, akkor ki kell tisztogatni gyorsan orrát és száját, majd le kell önteni fejét hideg vízzel vagy mellkasát csapdosni hidegvizes ruhával.

Hogy köldökcsomóján fertőző baktériumok ne juthassanak a gyenge szervezetbe és abban csikóbénaság, vérhas, köldökgyulladás stb. kóros folyamatokat elő ne idézhessenek, leghelyesebb a köldökcsomót 1—2 percig szélesnyaku, jódtinktúrát tartalmazó üvegen fűrésztetni és azután fakátránnyal bekenni. Jódinktúrát a gyógyszerárakban vásárolhatunk.

Ezt követően le kell tisztítani az ujszülöttről a magzatmazat. Ha a kanca nem nyalogatná le ezt csikójáról, akkor mi töröljük le puha csutakkal vagy posztódarabbal.

Az ujszülöttnél első tápláléka a kanca főcsteje. A kanca főcstejében igen sok a fehérje és több a zsír is, mint a szoptató kanca által később termelt tejben. Különös jelentősége nagy fehérjetartalmában és hashajtó hatásában van. Ha az ujszülött csikó nem kapna főcstejet, akkor végbéléből nem távozna el a „bélzurok” és így súlyos kólikás fájdalmakat árulna el.

Mielőtt azonban a csikót először anyja tőgyéhez bocsátanánk, indokolt a tőgyet és környékét langyos vízzel alaposan lemosni, majd a csecsbimbócsatarnát néhány tejsugar kifejtésével a lehetőség szerint, kitisztítani, hogy az első táplálékkal ne jusson be sok baktérium a még roppant érzékeny gyomorba.

Ha a bélszurok 24 órán belül nem távozna el és a csikó kólikás fájdalmakat jelezne, akkor nem szabad késni a langyos beöntéseknek (klyster) vagy a szappanból készült végbél-kupok behelyezésének.

Ha a kanca nem engedi szopni ujszülött csikóját, annak többféle oka lehet: a kanca tőgyének gyulladása, a tőgynek tulduzzadt, s így érzékeny volta, esetleg a csikó fogainak élessége, végül a kancának szerfelett csiklandós volta. Az első esetben állatorvosi beavatkozásra van szükség. A tulduzzadt tőgyet előbb óvatosan ki kell fejteni. A fogak élessége esetén le kell reszelni a kis csikó fogainak éles szélét. Az anyakanca csiklandósága esetében pedig simogatás-szólitgatás útján iparkodjunk azt megnyugtatni és egyik lábának felemelésével megelőzni, hogy a csikót elrugja. Rendszerint 2—3 nap alatt a kanca hozzászokik a szoptatáshoz.

Az élet utja

*Az élet utja hosszú kékszalag,
Amely egész életen át vezet;
Fölötte a nagy, nagy Tejut szalad,
Míg sokszor takarnak a fellegek.*

*A bölcsőtől indul ki ez az út
És vezet... vezet hegyen-halmon át,
S mikor ez néha vad bozótba fut,
Félénken mormolunk egy halk imát...*

*Isten segítsége kell az uthoz,
Hogy el ne essünk még a cél előtt
És boldogan érijünk majd a kuthoz,
Mely hűs cseppel várja a szenvedőt.*

MISÁK FERENC (Losonc)

Igyunk Kneipp malátakávét!

Ezt Kneipp maga adta az emberiségnek

HIREK

Hazaérkezett Horthy István és felesége. Horthy István és felesége nászutjáról május 13-án este 7 órakor Szófiából jövet megérkezett a budaörsi repülőtérre. A budaörsi repülőtéren az érkezésre megjelent Horthy Miklós Kormányó Ur és hitvese is.

Hustalan napok Délsláviában. Jugoszláviában ezentul hetenként kétszer: kedden és pénteken tilos lesz a huseladás. Malachus csak csütörtökön és vasárnap árusítható. Üszóállatok leölése egyéves koron alul, valamint vemhes állatok leölése általában tiltva van.

Magyar dalosok nagy sikere Belgrádban. A Budai Dalárda tagjai a pünkösdi ünnepek alatt Jugoszláviában, Belgrádban rendeztek hangversenyt. A magyar dalosok szereplése nagy művészi sikert hozott, de a művészi eredményél is nagyobb jelentősége van annak a ténynek, hogy a dalárda ünneplése során a szónokok és a jugoszláv sajtó is kifejezésre juttatták azt a meggyőződést, hogy ez az utazás a két nép szívének összedobbanását, egymásratalálását jelképezi. Az eseményt a magyar dalosok vezetője mint a magyar-jugoszláv barátság jóreggelt köszöntését méltatta, jugoszláv részről pedig azt a kivánságot fejezték ki, hogy most már ne engedje el egymás kezét a két nép többé soha...

Gyászmenetbe szaladt egy autó. Május 11-én a makói Aradi-utca kanyarodójánál Németh István bérgepkocsivezető hirtelen támadt üzemzavar folytán elvesztette uralmát kocsija felett és belefutott egy szembejövő gyászmenetbe. Elütött egy temetkezési egyenruhás alkalmazottal s nekiment a gyászkoocsnak, amelyen a koporsó oldalra billent és a kocsizárak a földre hulltak.

Németországban tilos a tánc. Németországban a komoly időkre való tekintettel, május 10-től kezdve tilos a tánc a nyilvános helyeken.

Mindkét lábát levágta a villamos. Május 11-én, szombaton reggel Rákospalotán egy Budapest felé haladó villamosról leugrott Rest Andorné, aki a Thököly-ut 103. számú házban lakik. Az ugrást elvettette és a villamos kerekei mindkét lábát levágták. A rákospalotai mentők súlyos állapotban vitték kórházba.

Repülőszerecséltenség Nyiregyházán. Kalándy Tasziló főhadnagy május 9-én a nyiregyházi repülőtéren egy gyakorlógéppel, gyakorlatorozás közben lezuhant és meghalt. A légierők parancsnoksága a baleset okának felderítésére a vizsgálatot megindította.

Egerek rágják szét a zsupori pénzt. Perugiában a közelmúltban meghalt egy gazda, aki egész életében zsupori volt és összekuporgatott pénzt még családja elől is eldugta. Özvegye és gyermekei hetekig kutattak a rejték hely után. Végre is a pincében elásva megtalálták a kincsesládát. Kétségbeesésükre az ezertírás és száztírás papírpénzeket, amelyekkel a láda tele volt, az egerek apró darabokra rágták.

Egyesített községek. Hosszúhetény névvel Hosszúhetény és Püspökszentlászló baranyamegyei községek egyesítését rendelte el a belügyminiszter.

Halálokozó tréfálkozás. Homonnai János és Karancsai István ceglédi katonai szakácsok, május 6-án reggel munkájukat végezték a konyhán. Közben tréfálkoztak. Karancsai egy késsel Homonnai arcára akart ütlni, de zsíros kezéből a kés kicsuszott és Homonnai mellébe hatolt. A penge átjárta a szívet és Homonnai azonnal meghalt. Karancsai őrizetbe vették.

Aratási és cséplési munka vállalása. Zsók Sándor (Tormafölde, up. Szécsisziget, Zalamegye), harminc pár aratómunkással vállal aratási és cséplési munkát.

Agyonverte a gazda részeges, garázda fiát. Ifj. Bonnyai József jó módu kölesdi gazdálkodó évek óta mértéktelenül ivott és részegségében állandóan bántalmazta családjának tagjait. Május 8-án éjszaka is részegen tért haza, kirángatta feleségét és 16 éves fiát az ágyból s ütlegelni kezdte őket. Az asszony átszaladt a másik lakásba és segítségül hívta az ittas ember atyját, id. Bonnyai Józsefet. Az apa fejét ragadott, herohant a lakásba s néhány hatalmas ütessel agyonverte fiát. A szekszárdi ügyészség szándékos emberölés bűntette miatt letartóztatta.

Agyonsújtott a villám két gyermeket. Május 11-én a nagykorösi református temetőbe virágot vitt a 12 éves Györi Rozália és a 7 éves Vincze Terézia. Közben vihar támadt és ez elől a gyermekek az egyik fa alá menekültek. A fába villám csapott és mindkét gyermeket agyonsuította.

Az udvarló tánc közben így sóhajtott:

— Oh, ha tudnám, merre vezet az ut a kegyed szivecskéjéhez?

Mire a lány így felel:

— Semmiesetre sem a tyukszememen keresztül.

Egység, áldozat és hit!

A Magyar Történelmi Társulat május 13-án, pünkösdhétfőn, a husz évj távollét után a magyar Szentkorona közösségébe visszatért Kassán diszülést tartott, amelyen Hóman Bálint kultuszminiszter elnökölt. A Híszkegy és a Himnusz eléneklése után Hóman Bálint mondott nagyhatású beszédet.

A kultuszminiszter hangsúlyozta, hogy a történelmünk nagyjaira, a múlt dicsőségére való visszaemlékezésből kell tanulságot levonnunk és erőt, hitet, ösztönzéseket merítenünk a jelen és a jövő küzdelmeihez. Emelkezünk kell a nagy nemzeti katasztrófákra is, hogy ezek tanulságait megszívvelve, elháríthassunk hasonló veszedelmeket.

— Ne felejtsük el, — ugymond — hogy valahányszor urrá lett rajtunk a visszavonás és a széthuzás, a gáncsoskodás és az önhittség szelleme, valahányszor elhanyagolt népünk kötelességtudása és közösségtudata, áldozatkészsége, törvénytörően bekövetkezett a bomlás és a sülyedés folyamata. Fontoljuk meg, hogy

ezeknek a nemzetpusztító betegségeknek a csirái még mindig itt élnek a nemzet szervezetében és vesztünket okozták, ha meg nem birkoznánk velük.

Egység és fegyelem, munka és áldozat, hit és erkölcs az ut, amely a magyarság boldogulása és jövője felé vezet.

A miniszter nagyhatású beszédét lelkes taps követte, majd értékes előadások hangzottak el.

Az ülés befejezése után a résztvevők a székesegyházi Rákóczi-emlékhez vonultak, ahol Tasnádi Nagy András képviselőházi elnök hódolt nagyszabású beszédében a fejedelem emlékének.

SPORTHIREK

A labdarugás nemzeti bajnokságának pünkösdi fordulóján nem volt meglepetés. Az élen álló csapatok megtartották helyezéseiket. Eredmények: Ferencváros-Bocskai 5:0, Újpest-Taxi 3:1, Hungária-Haladás 2:1, Szeged-Kispest 1:1, Török-vés-Kassa 0:0, Gamma-Szolnok 2:1.

A bajnokság állása: Hungária 35, Újpest 34, Ferencváros 33, Kispest 29, Szeged 29, Elektromos 27, Török-vés 27, Gamma 24, Bocskai 21, Haladás 20, Szolnok 19, Taxi 13, Kassa 13 pont.

A német-magyar gyephokimérkőzés 1:1-re végződött. Az eredmény győzelemmel ér föl.

Budapest kerékpáros csapata megnyerte a Budapest-Bécs-Budapest közötti országúti kerékpáros viadalt. Egyéni győztes: Éles.

Magyarország válogatott főiskolai víziló csapata Genovában 4:4 arányban döntetlenül mérkőzött az olasz főiskolai válogatottal.

Horváth Vilmos (Diósgyőr) 48 m 38 cm-re javította a diszkoszvetés északi kerületi rekordját.

A tornász bajnokságot Baján rendezték meg. Eredmények csapatban: 1. Testnevelési Főiskola, 2. BBTE, 3. VII. ker. Levente. Egyénileg: 1. Pataki (VII. ker. Levente), 2. Sánta (TFSC), 3. Gaál (BBTE).

TANÁCSADÓ

Kérdés: Sommásmunkások április hó elcsúszott vállalkozás szerződést és az uradalom csak április 11-én szállította el őket a munkahelyre. Jár-e a 11 napra munkabérmegterítés? (K. F., Leányfalu.)

Felelet: A szerződéstől függ, hogy jár-e megterítés, vagy sem. Ha az uradalom lett volna köteles a munkahelyre való szállítást elvégezni, úgy 11 napra munkabéruket is köteles megteríteni.

Kérdés: Van-e joga a vadőrnek a község határának belterületén talált kutyát agyonlőni? (Gy. J., Tolmácsi.)

Felelet: Ha kolonc nélkül kóborol, igen.

LÉGOLTALMI BESZERZÉSI FORRÁSOK

Köhler István tüzoltószergyára Gyár és iroda: Budapest, X., Korponai-utca 21-20.

FLAMEX hatáságilag engedélyezett fa-lángmentesítő anyagra kérjen ajánlatot. FLAMEX fa-, textil-impregnáló és műszaki Kft. Budapest, VI., Horn Ede-utca 5. Telefon: 316-069.

Községek részére szükséges összes légoltalmi és gázvédelmi felszerelések Tűzoltó személyi és szakcikk, oktató eszközök. Honi légvédelmi korszerű falitábla stb. stb.

Szalay és Társa Rt. lég- és gázvédelmi műszaki szaküzlet Bpest, V., Alkotmány-u. 12. Tel. 111-715

Mindenfajta légoltalmi és ipari kötszerek, orvosi műszerek, segély-felszerelések és a M. Kir. Országos Közegészségügyi Intézet által felülvizsgált és engedélyezett MENTŐSZEKRENYEK gyártónál: Schottola Ernő gyáros és nagykereskedő Budapest, VI., Vilmos császár-ut 53.

De a kár megtérítéseért a bíróságnál kereshet orvoslást.

Kérdés: Földem szántása alkalmával az igavonó állat a szomszéd földjét érinti, tartozom-e kártérítéssel? (Gy. J., Tolmácsi.)

Felelet: Ha az állat kárt nem okoz, úgy nem, de a letaposást helyre kell állítania.

TALÁLJA KI!

Glóbus H tokajt U

A levelezőlapra írt megfejtéseket a Vasárnap szerkesztőségének címére (Budapest, V., Báthory-utca 24.) kell beküldeni, tíz napon belül. Elkészve érkező megfejtéseket nem veszünk figyelembe. Jutalom: néhány értékes könyv.

Kiosztjuk olyan olvasóink között, akik helyes megfejtést küldenek, előfizető-táborunk tagjai és előfizetési díjhátralékuk nincs. A Találja ki! eredményét a 23-ik számban közöljük. A 17-ik számban közölt Találja ki! megfejtése:

NEMZETKÖZI VÁSÁR

Bérelkezett huszonegy helyes megfejtés. Könyvjutalmat küldöttünk (Bodor István (Kalocsa) és Szepesi József (Gánta) előfizetőnk címére.

Vásárok jegyzéke

Rövidítések:

o. = országos vásár, h. = harivásár, oák. = országos állat- és kirakóvásár, oá. = országos állatvásár, ok. = országos kirakóvásár, hák. = havi állat- és kirakóvásár, há. = havi állatvásár, hk. = havi kirakóvásár, áll. = állatok, se. = sertés, szm. = szarvasmarha, felh. = felhajtás.

Május 19., vasárnap. Győr o. lóvásár. Kiskunlacháza oák. Kunszentmárton oák. Miskolc há. a külön e célra épített istállóban, d. e. o. nyersbőrvásár, d. u. oák. Szalkszentmárton oák. Szegvár ok. — Május 20., hétfő. Babócsa oák. Bükkösd oák. Drávafok oák. Dunapentele oák. Dunaszekcső oák. Gyöngyös oák. Győr oák. Gyulakeszi oák. Jászalsószentgyörgy oák. Kálmánca oák. Katymár oák. Kéthely oák. Kishárapáti oák. Kiskunlacháza oák. Kiszvárd oák. Lajosmizse oák. Lepsény oák. Miskolc oák. há. a külön e célra épített istállóban. Mór oák. Nagykapornak oák. Nagylózs ok. Salgótarján oák. Siklós oák. Somogyvár oák. Szegvár ok. Szentgotthárd oák. Tatabánya hk. (csak megyebeli árúsíthatnak). Toponár oák. Újpetre oák. Vác oák. Zalaszentiván oák. — Május 21., kedd. Kiskunfélegyháza oák. Miskolc há. a külön e célra épített istállóban. Nemesdél oák. Pápa oák. Pincehely oák. Salgótarján ok. Siklós oák. Szombathely oák. Újpest oák. — Május 22., szerda. Balmazújváros oák. Csapod oák. Igal oák. Kiskunfélegyháza oák. Körösladány oák. Miskolc há. a külön e célra épített istállóban. Mucsi oák. Pápa oák. Porcsalma oák. Siklós ok. Somogyzsb oák. Szombathely oák. Tabajd oák. Tét oák., Zalaszentlászló oák. — Május 23., csütörtök. Miskolc há. a külön e célra épített istállóban. Vásárosbéc oák. — Május 24., péntek. Böhönye oák. Jásztelek oák. — Május 25., szombat. Alsóság oák. Baté oák. Cibakháza oák. Görcsöny oák. Himesháza oák. Nagyrákos oák. Szekszárd hák. Zala oák.

Május 19., vasárnap. Győr o. lóvásár. Kiskunlacháza oák. Kunszentmárton oák. Miskolc há. a külön e célra épített istállóban, d. e. o. nyersbőrvásár, d. u. oák. Szalkszentmárton oák. Szegvár ok. — Május 20., hétfő. Babócsa oák. Bükkösd oák. Drávafok oák. Dunapentele oák. Dunaszekcső oák. Gyöngyös oák. Győr oák. Gyulakeszi oák. Jászalsószentgyörgy oák. Kálmánca oák. Katymár oák. Kéthely oák. Kishárapáti oák. Kiskunlacháza oák. Kiszvárd oák. Lajosmizse oák. Lepsény oák. Miskolc oák. há. a külön e célra épített istállóban. Mór oák. Nagykapornak oák. Nagylózs ok. Salgótarján oák. Siklós oák. Somogyvár oák. Szegvár ok. Szentgotthárd oák. Tatabánya hk. (csak megyebeli árúsíthatnak). Toponár oák. Újpetre oák. Vác oák. Zalaszentiván oák. — Május 21., kedd. Kiskunfélegyháza oák. Miskolc há. a külön e célra épített istállóban. Nemesdél oák. Pápa oák. Pincehely oák. Salgótarján ok. Siklós oák. Szombathely oák. Újpest oák. — Május 22., szerda. Balmazújváros oák. Csapod oák. Igal oák. Kiskunfélegyháza oák. Körösladány oák. Miskolc há. a külön e célra épített istállóban. Mucsi oák. Pápa oák. Porcsalma oák. Siklós ok. Somogyzsb oák. Szombathely oák. Tabajd oák. Tét oák., Zalaszentlászló oák. — Május 23., csütörtök. Miskolc há. a külön e célra épített istállóban. Vásárosbéc oák. — Május 24., péntek. Böhönye oák. Jásztelek oák. — Május 25., szombat. Alsóság oák. Baté oák. Cibakháza oák. Görcsöny oák. Himesháza oák. Nagyrákos oák. Szekszárd hák. Zala oák.

Május 21., kedd. Kiskunfélegyháza oák. Miskolc há. a külön e célra épített istállóban. Nemesdél oák. Pápa oák. Pincehely oák. Salgótarján ok. Siklós oák. Szombathely oák. Újpest oák. — Május 22., szerda. Balmazújváros oák. Csapod oák. Igal oák. Kiskunfélegyháza oák. Körösladány oák. Miskolc há. a külön e célra épített istállóban. Mucsi oák. Pápa oák. Porcsalma oák. Siklós ok. Somogyzsb oák. Szombathely oák. Tabajd oák. Tét oák., Zalaszentlászló oák. — Május 23., csütörtök. Miskolc há. a külön e célra épített istállóban. Vásárosbéc oák. — Május 24., péntek. Böhönye oák. Jásztelek oák. — Május 25., szombat. Alsóság oák. Baté oák. Cibakháza oák. Görcsöny oák. Himesháza oák. Nagyrákos oák. Szekszárd hák. Zala oák.

Május 22., szerda. Balmazújváros oák. Csapod oák. Igal oák. Kiskunfélegyháza oák. Körösladány oák. Miskolc há. a külön e célra épített istállóban. Mucsi oák. Pápa oák. Porcsalma oák. Siklós ok. Somogyzsb oák. Szombathely oák. Tabajd oák. Tét oák., Zalaszentlászló oák. — Május 23., csütörtök. Miskolc há. a külön e célra épített istállóban. Vásárosbéc oák. — Május 24., péntek. Böhönye oák. Jásztelek oák. — Május 25., szombat. Alsóság oák. Baté oák. Cibakháza oák. Görcsöny oák. Himesháza oák. Nagyrákos oák. Szekszárd hák. Zala oák.

Május 23., csütörtök. Miskolc há. a külön e célra épített istállóban. Vásárosbéc oák. — Május 24., péntek. Böhönye oák. Jásztelek oák. — Május 25., szombat. Alsóság oák. Baté oák. Cibakháza oák. Görcsöny oák. Himesháza oák. Nagyrákos oák. Szekszárd hák. Zala oák.

Május 24., péntek. Böhönye oák. Jásztelek oák. — Május 25., szombat. Alsóság oák. Baté oák. Cibakháza oák. Görcsöny oák. Himesháza oák. Nagyrákos oák. Szekszárd hák. Zala oák.

A törvényhatóság első tisztviselője egyes vásárok határnapját, közszükséglet által indokolt esetben, kivételesen áthelyezheti, illetőleg a teljesen elmaradt vásár helyett pótvásárt engedélyezhet, a közölt adatokban tehát kivételesen változások történhetnek.

Arany- és ezüstpénzek ára

Ezüstpénzek: 1 darab egykoronás 45 fillér; kétkoronás 90 fillér; ötkoronás 2 pengő 25 fillér; régi egyforintos 1 pengő 15 fillér. 14 karátos témórarany grammonként 5 pengő.

RÁDIÓ

Budapest I.

VASÁRNAP, V. 19.:

8: Ébresztő, Szózat, hanglemezek. 8.45: Hírek. 9: Gör. katolikus, 10: református, 11: róm. kath. istentisztelet. 12.20: Időjelzés, időjárás, vizállás. 12.30: Hangverseny. 13.45: Hírek. 14: Hanglemezek. 15: 1. „A jövedelmező ellőgazdálkodás.” 2. „Védekezésszerek okozta perzselések.” 15.45: Szalonötös. 16.30: Előadás az agrároktól. 17: Hírek. 17.15: Orgona. 17.50: Előadás. 18.15: Magyar-román labdarugó mérkőzés közvetítése. 19: Táncclemezek. 19.15: Hírek. 19.25: Előadás. 20.25: Fellegi Teri énekel. 20.40: Győni-émlékest. 21.40: Hírek. 22.10: Katonazene. 23.20: Cigányzene.

HÉTFŐ, V. 20.:

12.10: Cigányzene. 13.30: Katonazene. 15.25: Molière vígjáték közvetítése. 16.45: Hírek, időjárás. 18.30: Gitár. 18.50: Vita-előadás. 19.15: Hírek. 19.25: Hanglemezek. 20.10: Operaházi zenekar. 21.40: Hírek, időjárás. 22.10: Cigányzene. 23.25: Szórakoztató zene.

KEDD, V. 21.:

12.10: Zongora. 13.30: Szalonzene. 16.10: Előadás. 17.15: Cigányzene. 17.55: Felolvasás. 18.20: Hanglemezek. 18.50: Felolvasás. 19.25: Hangverseny. 20.25: „Kempelen Farkas.” Hangjáték. 22.10: Jazz. 23.20: Cigányzene.

SZERDA, V. 22.:

12.10: Hanglemezek 13.30: Magyar nóták. 16.10: Gyermekdelután. 17.15: Zongora. 17.35: Vidám felolvasás. 18: Szalonzene. 18.50: Közegészségügyi előadás. 19.25: Táncclemezek. 19.45: Előadás. 20.15: Operaházi előadás. 20.55 és 21.40: Hírek. 23.20: Táncclemezek.

CSÜTÖRTÖK, V. 23.:

8: Ébresztő, Szózat, hanglemezek. 8.45: Hírek. 10: Róm. kath. istentisztelet. 12.20: Időjelzés, időjárás. 12.30: Szalonzene. 13.45: Hírek. 14: Hanglemezek. 15: Mesék. 15.30: Cigányzene. 16.20: Ruszín műsor. 17: Hírek. 17.15: Előadás. 17.45: Beszékart zenekar. 18.10: Előadás. 18.45: „Baromfityesztési időszaki tanácsadó.” 19.15: Hírek. 19.25: Táncclemezek. 19.35: „Délbáb kisaszszony.” Mesejáték. 20.30: Zongora, hegedű. 21.05: Vitéz Somogyváry Gyula beszél hősi halottainkról. 21.15: Jazz. 21.40: Hírek. 22.10: Cigányzene. 23.25: Hanglemezek.

PÉNTEK, V. 24.:

12.10: Ének. 13.30: Rendőrzenekar. 16.15: Diák-főóra. 17.15: Szalonzene. 18.15: Közvetítés egy németországi repülő-kiképző telepről. 18.35: Cigányzene. 19.30: Operaházi előadás. 20.20: Küllgyi negyedóra. 22.15: Hírek. 22.40: Jazz. 23.20: Cigányzene.

SZOMBAT, V. 25.:

12.10: Szalonzene. 13.30: Hanglemezek. 16.15: Előadás. 17.15: A rádió postája. 17.45: Magyar nóták. 18.30: Előadás. 18.45: Hegedű. 19.25: Egyházzenei hangverseny Pápan. 20.15: Emlékezés a Budaí Szinkorre. 22.10: Cigányzene. 23.20: Hanglemezek.

Budapest, II. Kedden, V. 21-én 18.20 órakor és szombaton, V. 25-én 18.45 órakor: Mezőgazdasági félóra.

VÁSÁR ÉS PIAC

GABONATÖZSDE

Készárúpiac. Buza: tiszavidéki, felsőtiszai, duna-tiszaközi, fejemgyei, dunántúli és kisalföldi 77 kg-os 20.25, 78 kg-os 20.75, 70 kg-os 21.05, 80 kg-os 21.25. Rózs: pestvidéki 16.60-16.85, más származású 16.90-17.05. Sörárpa: kiváló 22.60-22.85, prima 21.60-21.85, sörárpa 20.60-20.85. Takarmányárpa: Ia 65-66 kg-os 18.60-18.85, középminőségű 18.10-18.35. Zab: középminőségű 20.90-21.15. Kukorica: tiszántúli államásról: 22.25-22.35.

Magpiac. Lucernamag, nyers, arankás 220-245, fehérbércs 290-300, löheremag, nyers, arankás 160-180, glomzárólt 225-230, biborheremag 95-105, szöszbikköny 60-67, tavaszi bikköny 40-44, köles, fehér 42-46, vörös 36-38, csillagfűrt, fehér, laposmagu 22.50-23.50, Viktória-borsó, sterilizált 55-63, expressz, sterilizált 48-51, lenese, nagy,

sterilizált 36-47, közép, sterilizált 27-33, kicsi, sterilizált 23-26, dunal szokványbáb 30.50-31.25, gömbölyű fürjbab 33-35, uradalmi kék mák 148-151 P mm-ként.

Takarmány. Rétsizéna Ia 9.50-10.20, IIa 8-9, IIIa 6.50-7.50, lucernaszéna 12.10-12.20, rozsszalma 4.20 P mm-ként. Abraktakarmány. Árpakorpa 13.25, borsóhéj 18.25, buzakorpa 14.50, napraforgópogácsa 10.50, lenmagpogácsa 20.50, tökmagpogácsa 20.50, kókuszpogácsa 20, pecepogácsa 16.50, szárított répaszelet 12.60, rozskorpa 14.50, melasz 10, haliszt 45 P mm-ként.

Vágómarha. Bika, magyar IIa 58-60, IIIa 50, tarka Ia 74-78, IIa 62-73, IIIa 54-60, ökör, magyar Ia 90, IIa 66-79, IIIa 40-46, tarka Ia 90-100, IIa 64-89, IIIa 40-60, tehén, magyar IIa 60-73, IIIa 48-50, tarka Ia 81-92, kivételesen 98, IIa 60-80, IIIa 40-59, bivaly, magyar 40, növendék 47-83, kicsontozni való 25-36 fillér kg-kint, élőszulban.

Tenyészmarhák és jármosókörök. Ia belföldi jármosókör és beállítani való tinó (tarka) 580-650 kg-os 72-76, 500-580 kg-os 66-72, Ia belföldi jármosókör és beállítani való tinó (fehér) 72-76, 1 1/2 éves üsző 65-70, 1 1/2 éves tinó 65-70, fiatal, frissfejős tehén 80-95 fillér kg-kint, élőszulban.

Sertés. Árak: IIa uradalmi 135-136, Ia szedett 130-136, IIa szedett 120-128, IIIa szedett 78-108, Ia öregsértés 112-128, IIa öregsértés 90-108, angol tökesértés 124-136, Ia angol sonkasüldő 120-131, IIa angol sonkasüldő 105-116 fillér kilónként élőszulban.

Zsir és szalonna. Szalonna, olvasztani való 190, sózott 190-220, füstölt 200-260, háj 204, tepertő 180-240, sertészsír, helybéli 198 fillér kg-ként.

Ló. Csikó 150, könnyebb köcsilő (hintós és jukker, stb.) 600-900, igás köcsilő (nehéz nyugati fajta) 500-900, (könnyű nyugati fajta) 350-500, alárendelt minőségű ló 75-340, vágó ló 60-230 P darabonként.

Baromfi és tojás. Élő baromfi: Tyúk 300-500, csirke, ujdonság 180-300, rántani való 200-300, sütni való 270-400 fillér darabonként. Leölt baromfi: Tyúk 180-250, csirke, ujdonság 450-600, rántani való 280-500, sütni való 280-450, ruca, hizott 200-280, lud, hizott 180-250, pulyka hizott 180-240, libamáj, nagy 600-1000, kicsi 300-600 fillér kg-ként. Teatojás 10 darabig 9-11, főztojás 8-9, apró 8-9 fillér darabonként.

Halpiac. Harsca, nagyság szerint 260-500 csuka 240-360, ponty 200-260, kárász 120-180, compó 140-180 fillér kg-ként.

Tej és tejtermékek. Teljes tej 32, lefűzött tej 10-12, aludttej 80, tejszín 220-240, tejfel 130 fillér literenként. Centrifugált vaj 370-420, főzvaj 320-360, tehénturó, sovány 70-80, juhturó 200-240, kevert turó 180-200, juhsajt 240-260, trappista 240-280 fillér kg-ként.

Fűszer és egyéb. Paprika, édes nemes 440-560, félédes 340-480, rózsá 320-360, mák, kék 170-200, pergetett méz 200, kőmennyag 360-440, színszappan 100-120, közönséges 80-96 fill kg-ként.

Gyümölcs. Alma 90-220, aszalt szilva 100-150, szilvaiz 80-120, gyümölcsíz 120-240, dió, keményhéjú 120-144, dióbél 360-440, mogyoróbél 300-380, héjazott mandula 400-640 fillér kg-ként

Borpiac. A borpiac továbbra is csendes. Az alföldi borvidéken a kereskedelem 11 fokon aluli borokért 2.7-3 fillért ad Malligand-fokonként, 11 fokon felüli borokért pedig 3-3.3 fillért, a kocsmárosok az általuk kiválogatott tételért a 3.5 filléres árat is megfizetik. A minőségi borvidékeken a piac csendes.

Szesz. A szeszgyedáruság új szeszárúai és a finomított szesz ára: 100 hl-en felüli vételű 480, 50-100 hl-ig 485, 25-50 hl-ig 490, 10-25 hl-ig 495, 10 hl alatti vételnél 500 pengővel állapítja meg 10,000 literfokonként, III. táblázat szerint + forgalmi adó.

Gyümölcs-pálinka. A törkölypálinka 3.80-3.90, a seprőpálinka 3.80-3.90, a szilvortum 4.10-4.30, a barackpálinka, minőség szerint 6-6.50, az eperpálinka 4.20-4.40, a borpiac magasfoku 6, alacsonyfoku 5.50-5.60, avinálási célokra 3.60 pengőig terjedő áron kelt el 10,000 literfokonként, III. táblázat szerint, + forgalmi adó.

KIADÓTULAJDONOS: „FALU” MAGYAR GAZDA ÉS FÖLDMIVÉS SZÖVETSEG FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ: MAYER EMIL.